

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 30 czerwca 2025 r.

Pozycja 182

POSTANOWIENIE

z dnia 26 lutego 2025 r.

Sygn. akt Ts 54/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bogdan Święczkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.P. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 27 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, ze zm.) w zakresie, w jakim „upoważnia Ministra Sprawiedliwości do odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu bez opinii Krajowej Rady Sądownictwa”, z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w związku z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 27 § 5a zdanie drugie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie, w jakim „dopuszcza niewiążący charakter negatywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa wydanej w przedmiocie zamiaru Ministra Sprawiedliwości odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu”, z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w związku z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 12 marca 2024 r. (data nadania) M.P. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji na tle następującego stanu faktycznego.

Minister Sprawiedliwości, w piśmie z 4 marca 2024 r. (nr [...]), skierowanym do Kolegium Sądu Okręgowego w K., na podstawie art. 27 § 2 w związku z art. 27 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, ze zm.; dalej: p.u.s.p.) poinformował Kolegium Sądu o zamiarze odwołania skarżącego (sędziego Sądu Rejonowego w K.) z funkcji Wiceprezesa Sądu Okręgowego w K. i zwrócił się do Kolegium o wyrażenie w tym zakresie opinii. Na podstawie art. 27 § 3 p.u.s.p. Minister Sprawiedliwości zawiesił skarżącego w pełnieniu czynności Wiceprezesa Sądu Okręgowego w K. ze skutkiem od 4 marca 2024 r.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 20 marca 2024 r. wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi. W tym samym dniu skarżący poinformował

Trybunał o ustanowieniu w sprawie pełnomocnika do „odbioru korespondencji”. Do pisma dołączył pełnomocnictwo.

W związku z tym, że powyższe zarządzenie zostało 21 marca 2024 r. omyłkowo wysłane skarżącemu, sędzia Trybunału Konstytucyjnego 5 grudnia 2024 r. wydał zarządzenie o doręczeniu odpisu ustanowionemu w sprawie pełnomocnikowi.

Odpis zarządzenia został doręczony pełnomocnikowi 16 grudnia 2024 r.

Skarżący zarzucił, że określony w zakwestionowanych przepisach tryb odwoływania przez Ministra Sprawiedliwości prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych narusza zasady: trójpodziału władzy, demokratycznego państwa prawnego, poprawnej legislacji i jednoznaczności przepisów prawnych. Zakłóca bowiem ciągłość funkcjonowania kluczowych organów sądu, jakimi są prezes i wiceprezes.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia licznych przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanych w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). Weryfikacja tych przesłanek następuje na etapie wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym (art. 61 ust. 1 u.o.t.p.TK).

Zgodnie z art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK jeżeli skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w ustawie, a usunięcie braków jest możliwe, wyznaczony sędzia Trybunału wydaje zarządzenie, w którym wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia.

Zarządzeniem z 20 marca 2024 r. sędzia Trybunału wezwał skarżącego do usunięcia stwierdzonych w toku wstępnej kontroli braków formalnych skargi. W treści zarządzenia zawarto pouczenie, że w wypadku nieusunięcia braków w terminie wydane zostanie postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Odpis zarządzenia sędziego Trybunału z 20 marca 2024 r. został skutecznie doręczony skarżącemu (jego pełnomocnikowi) 16 grudnia 2024 r. W ustawowym terminie skarżący nie usunął braków wskazanych w zarządzeniu.

Powyższa okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK – podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Jednocześnie należy zauważyć, że wyrokiem z 16 października 2024 r. (sygn. K 2/24) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że: 1) art. 27 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334; dalej: p.u.s.p.) w zakresie, w jakim pozbawia Krajową Radę Sądownictwa udziału w procedurze zawieszenia prezesa albo wiceprezesa sądu w pełnieniu czynności oraz nie określa terminu trwania zawieszenia prezesa albo wiceprezesa w pełnieniu czynności; 2) art. 27 § 5 p.u.s.p. w zakresie, w jakim pozbawia Krajową Radę Sądownictwa udziału w procedurze odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu, w sytuacji wydania przez kolegium właściwego sądu pozytywnej opinii lub nie wydania opinii w terminie trzydziestu dni od dnia przedstawienia przez Ministra Sprawiedliwości zamiaru odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu; 3) art. 27 § 5a zdanie drugie p.u.s.p. w zakresie, w jakim zastrzega wiążący Ministra Sprawiedliwości charakter dla negatywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa wydanej w przedmiocie zamiaru odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu dla uchwał podjętych jedynie większością dwóch trzecich głosów oraz 4) art. 27 § 5a zdanie trzecie p.u.s.p. w zakresie, w jakim przewiduje, że niewydanie opinii przez Krajową Radę Sądownictwa w terminie trzydziestu dni od dnia przedstawienia przez Ministra Sprawiedliwości zamiaru odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu nie stoi na przeszkodzie odwołaniu, są niezgodne z art. 186 ust. 1 w związku z art. 173 w związku z art. 178 ust. 1 Konstytucji.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji powyższe orzeczenie ma moc powszechnie obowiązującą i jest ostateczne.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.